

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.08.2019, sen. zn. 29 NSČR 9/2018, ECLI:CZ:NS:2019:29.NSČR.9.2018.1

Číslo: 49/2020

Právní věta:

Usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru nelze zrušit postupem podle § 54 a § 55 insolvenčního zákona.

Usnesení, jímž insolvenční soud potvrzuje volbu členů věřitelského výboru a jejich náhradníků, je ve smyslu ustanovení § 10 písm. b/ insolvenčního zákona, ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 insolvenčního zákona, rozhodnutím (opatřením), které insolvenční soud vydává při výkonu dohlédací činnosti a proti kterému není přípustné odvolání (§ 91 insolvenčního zákona).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.08.2019

Spisová značka: 29 NSČR 9/2018

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dohlédací činnost soudu, Insolvenční řízení

Předpisy: § 10 písm. b) IZ

§ 11 odst. 1 IZ

§ 54 IZ

§ 55 IZ

§ 91 IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání věřitele č. 7 zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, sp. zn. KSUL 46 INS 15116/2016, 3 VSPH 1364/2017-B, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

[1] Usnesením ze dne 14. 7. 2017, č. j. KSUL 46 INS 15116/2016-B-13, Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „insolvenční soud“):

1/ Potvrdil ustanovení věřitelského výboru ve složení: 1) věřitel č. 7 - D. s. r. o., 2) věřitel č. 25

- M., s. r. o., a 3) věřitel č. 26 -A. Z. (bod I. výroku).

2/ Zamítl návrh věřitele č. 7 na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, kterým došlo k ustanovení věřitelského výboru (bod II. výroku).

3/ Vyzval věřitele č. 7 a č. 25, aby mu do 15 dnů od doručení usnesení sdělili jména fyzických osob, které za ně budou jednat ve věřitelském výboru, a osobu předsedy věřitelského výboru, jemuž bude soud v souladu s ustanovením § 79 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), doručovat písemnosti určené věřitelskému výboru.

[2] Insolvenční soud vyšel z toho, že:

1/ Insolvenční řízení vedené na majetek dlužníka (P. E., a. s.) bylo zahájeno věřitelským insolvenčním návrhem dne 24. 6. 2016.

2/ Usnesením ze dne 3. 2. 2017, č. j. KSUL 46 INS 15116/2016-A-17, zjistil insolvenční soud úpadek dlužníka, insolvenčním správcem dlužníka ustanovil JUDr. J. V., LL. M., a nařídil přezkumné jednání a schůzi věřitelů na 10. 5. 2017.

3/ Dne 10. 5. 2017 se konalo přezkumné jednání, při kterém byly přezkoumány přihlášené pohledávky. Celková výše těchto pohledávek ke dni předcházejícímu dni konání přezkumného jednání činila (včetně pohledávek podmíněných a zajištěných) 369 037 657,28 Kč.

4/ Po skončení prvního přezkumného jednání se konala schůze věřitelů, jejíž program byl závazně stanoven bodem VII. rozhodnutí o úpadku. Přezkumného jednání a schůze věřitelů se zúčastnili:

- 1) věřitel č. 1 - C. s. r. o., jehož zjištěná pohledávka činila 4 150 027,33 Kč,
- 2) věřitel č. 6 - O. - N. spol. s r. o., jehož zjištěná pohledávka činila 349 143,56 Kč,
- 3) věřitel č. 7 (V. s. r. o.), jehož zjištěná pohledávka činila 43 882 536,75 Kč,
- 4) věřitel č. 10 - J. E., s. r. o., jehož zjištěná pohledávka činila 36 760 257,09 Kč,
- 5) věřitel č. 23 - J. a. s., jehož zjištěná pohledávka činila 93 629 167,88 Kč,
- 6) věřitel č. 25, jehož zjištěná pohledávka činila 35 110 553,30 Kč,
- 7) věřitel č. 26, jehož zjištěná pohledávka činila 6 023 771,34 Kč,
- 8) věřitel č. 27 - K. K., jehož zjištěná pohledávka činila 887 663,58 Kč,
- 9) věřitel č. 28 - PE H., s. r. o., jehož zjištěná pohledávka činila 13 453 406,18 Kč (nezjištěna u něj zůstala pohledávka ve výši 46 794 388,01 Kč), a
- 10) věřitel č. 34 - M. Z., jehož zjištěná pohledávka činila 6 017 738,95 Kč.

5/ Žádný z věřitelů soudu včas nedoručil hlasovací lístek.

6/ Při jednání věřitelé po poučení insolvenčním soudem navrhli ustanovení tříčlenného věřitelského výboru, přičemž přítomní věřitelé s nezajištěnými pohledávkami navrhli 2 členy věřitelského výboru, a to věřitele č. 25 a věřitele č. 26; pro tento návrh hlasovali všichni nezajištění věřitelé, nikdo nehlasoval proti ani se hlasování nezdržel. Přítomní zajištění věřitelé

navrhli jako člena věřitelského výboru věřitele č. 7 a tento návrh jednomyslně odhlasovali všichni přítomní zajištění věřitelé.

7/ Vzhledem k tomu, že měl volbu jednotlivých členů věřitelského výboru za bezvadnou, potvrdil insolvenční soud volbu usnesením vyhlášeným „při jednání“.

8/ Zvolení členové se svým zvolením souhlasili.

9/ Věřitel č. 7 z titulu ustanoveného zástupce zajištěných věřitelů ve věřitelském výboru učinil po vyhlášení usnesení podnět ke zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, když zvolení věřitele č. 26 členem věřitelského výboru měl za rozporné s ustanovením § 59 odst. 3 insolvenčního zákona, namítaje, že jde o syna člena představenstva dlužníka (věřitele č. 34), z čehož lze usuzovat na možnou podjatost při rozhodování člena věřitelského výboru.

10/ Protože insolvenční soud po krátké úvaze shledal, že přítomný věřitel není k podání návrhu aktivně legitimován, tento návrh zamítl a své rozhodnutí odůvodnil ihned po vyhlášení usnesení.

11/ Věřitel č. 7 následně podal odvolání proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud zamítl jeho návrh na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, dovozuje, že legitimaci k podání návrhu má.

[3] Na výše uvedeném základě insolvenční soud - vycházející z ustanovení § 57 odst. 2 a § 59 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona - dospěl k následujícím závěrům:

[4] Insolvenční soud plně respektuje ustanovení § 57 odst. 2 insolvenčního zákona, podle kterého to jsou zejména zajištění a nezajištění věřitelé, kteří si sami určují, kteří (jejich) zástupci budou za ně vykonávat funkci ve věřitelském orgánu, takže do volby členů věřitelského výboru žádným způsobem nezasahoval. V tomto ohledu se pak insolvenční soud neztotožňuje s tvrzením věřitele č. 7, že má aktivní legitimaci k podání odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí jeho „návrhu na nepotvrzení volby členů věřitelského výboru“.

[5] Členové věřitelského výboru jsou voleni jak hlasy zajištěných, tak i hlasy nezajištěných věřitelů, a to v separátní volbě (nezajištění věřitelé nemají možnost napadat či brojit proti návrhu kteréhokoli zajištěného věřitele a naopak). Zajištěný věřitel proto nemůže být aktivně legitimován k podání návrhu na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, která se týká volby člena věřitelského výboru zastupujícího nezajištěné věřitele.

[6] Insolvenční soud se problematikou zvolení věřitele č. 26 členem věřitelského orgánu přesto věcně zabýval a argumentaci věřitele č. 7 o podjatosti věřitele č. 26 nepřisvědčil. Pojem „podjatost“ lze vztáhnout toliko k dlužníku - fyzické osobě (a o tento případ nejde); dovozovat podjatost pouze z příbuzenského vztahu bez dalších tvrzených a prokázaných vazeb mezi těmito osobami by pak nepřijatelným (negativním) způsobem zasahovalo do výkonu práv věřitelů. Pouze to, že věřitel č. 26 je v příbuzenském vztahu s členem představenstva dlužníka, nemůže být bez dalšího důvodem, pro který by věřitel č. 26 nemohl zastávat funkci člena věřitelského výboru. Insolvenčnímu soudu pak do skončení schůze věřitelů nebyly předloženy důkazy a ani tvrzeny takové skutečnosti, které by odůvodňovaly nepotvrzení rozhodnutí schůze věřitelů; proto návrh věřitele č. 7 na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů zamítl.

[7] Ke změnám v identifikaci věřitele č. 7 poukázal insolvenční soud na své usnesení ze dne 11. 7. 2017, č. j. „KSUL 46 INS 15116/2016-P7-2“ (správně KSUL 46 INS 15116/2016-P7-4).

[8] K odvolání věřitele č. 7 Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 8. 8. 2017, č. j. KSUL 46 INS 15116/2016, 3 VSPH 1364/2017-B-30:

1/ Zrušil usnesení insolvenčního soudu v bodech I. a II. výroku (první výrok).

2/ Odmítl odvolání v rozsahu, v němž směřovalo proti bodu III. výroku usnesení insolvenčního soudu (druhý výrok).

[9] Odvolací soud dospěl po přezkoumání napadeného usnesení a řízení, jež mu předcházelo, k následujícím závěrům (vycházejí z ustanovení § 7, § 11 odst. 1, § 54, § 55 odst. 3, § 57 odst. 3 a § 91 insolvenčního zákona):

[10] Odvolání je opodstatněno potud, že v rozsahu bodů I. a II. výroku insolvenční soud neměl usnesení vůbec vydat. Ohledně té části odvolání, která směřuje proti bodu III. výroku napadeného usnesení, dospěl odvolací soud k závěru, že potud odvolání není přípustné.

[11] Jedním z bodů programu schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku byla volba věřitelského výboru (zástupce věřitelů). Z protokolu o přezkumném jednání a schůzi věřitelů z 10. 5. 2017 se podává přítomnost věřitelů č. 1, 6, 7 (V. s. r. o.), 10, 23, 25, 26, 27, 28 a 34, kteří mají s ohledem na zjištěné pohledávky hlasovací právo, přičemž věřitel č. 28 má zjištěnou pohledávku ve výši 13 453 406,18 Kč, dosud nezjištěnou (nepřezkoumanou) pohledávku ve výši 46 794 388,01 Kč, v jejímž rozsahu mu insolvenční soud hlasovací právo nepřiznal, a podmíněnou pohledávku ve výši 39 000 000 Kč. Podle protokolu ze schůze věřitelů věřitel č. 6 se zjištěnou pohledávkou ve výši 349 143,56 Kč, v postavení jediného věřitele oprávněného vykonávat hlasovací práva, přiznal hlasovací právo věřitelům č. 14, 16 a 17. Přítomní věřitelé shodně navrhli ustanovení tříčlenného věřitelského výboru, přičemž neoznačení věřitelé s nezajištěnými pohledávkami navrhli volbu 2 členů věřitelského výboru (věřitelů č. 25 a 26) a neoznačení věřitelé se zajištěnou pohledávkou navrhli volbu 1 člena věřitelského výboru (věřitele č. 7). Pro návrh hlasovali všichni (neoznačení) nezajištění věřitelé; o hlasování (neoznačených) zajištěných věřitelů není v protokolu zmínka. Následně vydal insolvenční soud usnesení, jímž potvrdil ustanovení věřitelského výboru ve složení věřitel č. 7 (V. s. r. o.) a věřitelé č. 25 a 26. Věřitel č. 7 dal poté podnět ke zrušení rozhodnutí schůze věřitelů ohledně zvolení věřitele č. 26 členem věřitelského výboru s poukazem na jeho podjatost pro příbuzenský vztah k členu představenstva dlužníka a insolvenční soud tento návrh zamítl.

[12] V prezenční listině připojené k protokolu o přezkumném jednání a schůzi věřitelů je jako věřitel č. 7 uvedena jak V. s. r. o., tak i D. s. r. o.

[13] Usnesením č. j. KSUL 46 INS 15116/2016-P7-4 rozhodl insolvenční soud, že jako s věřitelem č. 7 bude v řízení dále pokračováno se společností D. s. r. o., neboť společnost V. s. r. o. byla k 1. 4. 2017 vymazána z obchodního rejstříku vzhledem k její fúzi sloučením se společností D. s. r. o.

[14] Z výše uvedeného plyne, že napadené rozhodnutí trpí zásadními procesními vadami. Jakkoli již při schůzi věřitelů konané dne 10. 5. 2017 potvrdil insolvenční soud volbu věřitelského výboru usnesením, jež se ve smyslu § 57 odst. 3 insolvenčního zákona nedoručuje, tuto volbu znovu potvrdil (byť s jinak identifikovaným věřitelem č. 7) napadeným usnesením 14. 7. 2017. Takovým postupem insolvenční soud zatížil řízení vadou, jež měla za následek nesprávné rozhodnutí, když v téže věci (potvrzení volby věřitelského výboru) bylo již dříve pravomocně rozhodnuto (10. 5. 2017). Stejnou vadou je napadené usnesení stíženo v bodu II. výroku, neboť i návrh věřitele č. 7 na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, kterým došlo k ustanovení věřitelského výboru, zamítl insolvenční soud usnesením vyhlášeným již v průběhu schůze věřitelů (10. 5. 2017).

[15] Poté, co již jednou rozhodl o volbě věřitelského výboru a o návrhu věřitele č. 7, neměl insolvenční soud žádný důvod vydat napadené usnesení. Odvolací soud proto usnesení insolvenčního soudu zrušil podle § 219a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 7 insolvenčního zákona, aniž věc vrátil insolvenčnímu soudu (ve smyslu § 221 odst. 1

písm. a/ o. s. ř.) k dalšímu řízení, neboť pro takový postup nadále nejsou důvody.

[16] Odvolání proti bodu III. výroku usnesení insolvenčního soudu odmítl odvolací soud podle ustanovení § 218 písm. c/ o. s. ř., s tím, že jde o opatření při výkonu dohlédací činnosti insolvenčního soudu, proti němuž není odvolání přípustné podle § 91 insolvenčního zákona.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

[17] Proti prvnímu výroku usnesení odvolacího soudu podal věřitel č. 7 dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek procesního práva, které v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, konkrétně otázek:

1/ Je členství osoby, která je přímým příbuzným předsedy představenstva dlužníka a zároveň předsedou dozorčí rady dlužníka, nebo osoby, která je výše uvedenou osobou ovládána, ve věřitelském výboru v rozporu s ustanovením § 59 odst. 2 insolvenčního zákona?

2/ Jak mají být vykládána přechodná ustanovení zákona č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony?

3/ Je zajištěný věřitel aktivně legitimován k podání návrhu ve smyslu § 54 odst. 2 insolvenčního zákona na zrušení usnesení schůze věřitelů o volbě členů věřitelského výboru za nezajištěné věřitele, ač nehlasoval (a ani nemohl) proti volbě takového člena?

4/ Může usnesení dle § 57 odst. 3 insolvenčního zákona, kterým insolvenční soud potvrdí volbu věřitelského výboru, nabýt právní moci dříve, než je rozhodnuto o odvolání proti usnesení, kterým insolvenční soud zamítl návrh věřitele dle § 54 odst. 2 insolvenčního zákona na zrušení usnesení schůze věřitelů o volbě členů věřitelského výboru?

5/ Má být usnesení, kterým insolvenční soud v průběhu schůze věřitelů zamítne návrh věřitele podle § 55 odst. 4 insolvenčního zákona, posléze písemně vyhotoveno a doručeno věřitelům?

[18] Dovolatel míní, že ve světle nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2017, sp. zn. [I. ÚS 980/17](#) [jde o nález uveřejněný pod číslem 97/2017 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu (který je dostupný i na webových stránkách Ústavního soudu)], jsou předpoklady přípustnosti dovolání naplněny i tím, že odvolací soud se při řešení výše uvedených otázek odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu, neboť rozhodl v rozporu se zásadou zákazu denegatio justitiae.

[19] Dovolatel namítá (poměřováno obsahem dovolání), že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení v prvním výroku a usnesení insolvenčního soudu v bodech I. a II. výroku a věc potud vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení. K položeným otázkám argumentuje dovolatel následovně:

[20] Ad 1/ (K členství ve věřitelském výboru).

Potud dovolatel argumentuje ve prospěch závěru, že členství věřitelů č. 25 a č. 26 ve věřitelském výboru je v rozporu s ustanovením § 59 odst. 2 insolvenčního zákona, vytýkáje odvolacímu soudu, že se touto otázkou v napadeném rozhodnutí nesprávně nezabýval, dovozuje odtud, že tím porušil právo dovolatele na spravedlivý proces.

[21] Ad 2/ (K přechodným ustanovením zákona č. 64/2017 Sb.).

Dovolatel poukazuje na to, že v době mezi první schůzí věřitelů (konanou 10. 5. 2017) a vydáním napadeného usnesení (8. 8. 2017) nabyla účinnosti novela insolvenčního zákona provedená zákonem č. 64/2017 Sb., která nad rámec dosavadní úpravy § 59 odst. 2 insolvenčního zákona zavádí další omezení hlasovacích práv pro věřitele, kteří jsou osobou dlužníku blízkou (v § 53 a v § 58 odst. 3 věty šesté insolvenčního zákona). K tomu cituje článek II (Přechodná ustanovení) bod 1. části první zákona č. 64/2017 Sb., uváděje, že „za účelem dalšího průběhu insolvenčního řízení, jakož i řádného fungování věřitelského výboru“ považuje za žádoucí, aby dovolací soud citované ustanovení jednoznačně vyložil zejména s ohledem na otázku, od kterého okamžiku mají být zohledněna výše uvedená omezení hlasovacích práv věřitelů, kteří jsou osobami dlužníku blízkými.

[22] Ad 3/ (K legitimaci zajištěného věřitele).

Napadené usnesení mělo spočívat na vyřešení otázky, zda zajištěný věřitel byl legitimován k podání návrhu na zrušení usnesení schůze věřitelů ohledně volby věřitelů č. 25 a 26. Vyřešení této otázky považuje dovolatel za nezbytné pro konečné rozhodnutí o svém návrhu a v tom, že odvolací soud se touto otázkou nezabýval, spatřuje porušení práva na spravedlivý proces a denegatio justitiae.

[23] Ad 4/ (K usnesení dle § 57 odst. 3 insolvenčního zákona).

Dovolatel nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že o potvrzení volby věřitelského výboru bylo pravomocně rozhodnuto již na schůzi věřitelů dne 10. 5. 2017, namítaje, že usnesení, jímž insolvenční soud na této schůzi potvrdil volbu věřitelského výboru, nemůže nabýt právní moci dříve, než bude pravomocně rozhodnuto o návrhu věřitele na zrušení usnesení schůze věřitelů o zvolení členů věřitelského výboru. Usnesení insolvenčního soudu o potvrzení volby věřitelského výboru je v daném případě bezprostředně závislé na usnesení schůze věřitelů o zvolení členů věřitelského výboru, jehož zrušení se dovolatel domáhal.

[24] Na rozdíl od usnesení, jímž insolvenční soud potvrzuje volbu věřitelského výboru, neplatí pro usnesení, jímž insolvenční soud zamítne návrh podle § 54 odst. 2 insolvenčního zákona, pravidlo obsažené v § 91 insolvenčního zákona (srov. § 55 odst. 3 insolvenčního zákona), přičemž podle § 55 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona se toto usnesení doručuje osobě, která proti němu podala odvolání. Podal-li proto dovolatel odvolání proti usnesení, kterým došlo k zamítnutí jeho návrhu, nemohlo odvoláním napadené rozhodnutí nabýt právní moci dříve, než bylo rozhodnuto o odvolání. Vzhledem k tomu před uvedeným okamžikem nemohlo nabýt právní moci ani usnesení insolvenčního soudu o potvrzení volby věřitelského výboru.

[25] Ad 5/ (K písemnému vyhotovení a doručení usnesení o zamítnutí návrhu věřitele podle § 55 odst. 4 insolvenčního zákona).

Pro usnesení, jímž insolvenční soud zamítne návrh věřitele podle § 55 odst. 4 insolvenčního zákona, neplatí stejná úprava jako pro usnesení, kterým insolvenční soud potvrzuje volbu věřitelského výboru. Takové usnesení není usnesením, které se nedoručuje, a podle § 55 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona pro ně naopak platí, že se doručuje pouze osobě, která proti němu podala odvolání. Ve vztahu k bodu II. výroku usnesení insolvenčního soudu tak dovolatel spatřuje odvolacím soudem uvedenou vadu nanejvýš v tom, že mělo být doručeno pouze jemu, a nikoli zveřejněno v insolvenčním rejstříku. Důsledkem takového pochybení však nemůže být zrušení usnesení insolvenčního soudu, aniž by se odvolací soud zabýval věcnou stránkou odvolání.

III.

Připustnost dovolání

[26] Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 29. 9. 2017) se podává z bodu 2. článku II části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

[27] Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností dovolání. Dovolání nesměruje proti žádnému z usnesení vypočtených v § 238a o. s. ř., takže zbývá určit, zda je přípustné podle § 237 o. s. ř. (když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., vypočtených v § 238 o. s. ř.).

[28] Pro posouzení přípustnosti dovolání je též rozhodné následující ustanovení občanského soudního řádu (ve znění účinném v době vydání napadeného usnesení):

§ 219a

(1) Odvolací soud rozhodnutí zruší, jestliže

a/ tu jsou takové vady, že řízení nemělo proběhnout pro nedostatek podmínek řízení nebo rozhodoval věcně nepřislušný soud nebo vyloučený soudce anebo soud nebyl správně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát, popřípadě i jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava,

b/ rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů,

c/ soud nepřibral za účastníka toho, kdo měl být účastníkem,

d/ soud nepokračoval v řízení s tím, kdo je procesním nástupcem účastníka, který po zahájení řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení.

(...)

[29] Důvod připustit dovolání pro zodpovězení otázek ad 1/ až ad 3/ zjevně dán není, jelikož na jejich řešení napadené usnesení nespočívá.

[30] Napadené rozhodnutí je zrušujícím usnesením odvolacího soudu, jež zrušení usnesení insolvenčního soudu (a to bez vrácení věci insolvenčnímu soudu) odůvodňuje „zásadními procesními vadami“. Pro posouzení správnosti takového usnesení v dovolacím řízení tak je (může být) podstatné jen to, zda usnesení insolvenčního soudu vskutku trpělo vadami, pro které mělo být zrušeno. Žádný význam naopak nemá řešení těch otázek, jimiž by se odvolací soud měl zabývat, kdyby zde takové vady nebyly. Otázky ad 1/ (K členství ve věřitelském výboru) a ad 3/ (K legitimaci zajištěného věřitele) jsou tudíž pro účely založení přípustnosti dovolání právně bezcenné. V takto pojeté dovolací argumentaci vyznívá nepřiléhavě (zjevně nesprávně) představa, že tím, že se nezabýval otázkami, které jako důvod zrušení usnesení insolvenčního soudu nepoužil, porušil odvolací soud právo dovolatele na spravedlivý proces. Stejně bezcenná (pro výsledek dovolacího řízení v této věci bezvýznamná) je otázka ad 2/ (K přechodným ustanovením zákona č. 64/2017 Sb.), jejímž prostřednictvím se dovolatel dožaduje návodu, jak má být vykládána později přijatá právní úprava (podle které soudy v této věci nerozhodovaly a rozhodovat neměly). Potud jde o čistě akademickou otázku, zcela odpoutanou od posuzování správnosti napadeného rozhodnutí.

[31] Dovolání v dané věci je však přípustné (podle ustanovení § 237 o. s. ř.) ve vztahu k otázkám ad 4/ (K usnesení dle § 57 odst. 3 insolvenčního zákona) a ad 5/ (K písemnému vyhotovení a doručení usnesení o zamítnutí návrhu věřitele podle § 55 odst. 4 insolvenčního zákona); potud jde o věc dovolacím soudem neřešenou.

IV. Důvodnost dovolání

[32] Nejvyšší soud se – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

[33] Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

[34] Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona a občanského soudního řádu:

§ 10 (insolvenčního zákona) Insolvenční soud

Insolvenční soud v insolvenčním řízení

a/ vydává rozhodnutí, jejichž vydání zákon ukládá nebo předpokládá,

b/ průběžně vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů a rozhoduje o záležitostech s tím souvisejících (dále jen „dohledací činnost“).

§ 46 (insolvenčního zákona) Schůze věřitelů, věřitelský výbor a zástupce věřitelů

(1) Věřitelskými orgány jsou schůze věřitelů a věřitelský výbor nebo zástupce věřitelů.

(2) Schůzi věřitelů přísluší volba a odvolání členů věřitelského výboru a jeho náhradníků nebo zástupce věřitelů; rozhoduje též o tom, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor. Schůze věřitelů si může vyhradit cokoli, co patří do působnosti věřitelských orgánů. Usnesení, jímž si schůze věřitelů vyhrazuje působnost jiných věřitelských orgánů, je přijato, jestliže pro ně hlasovala většina tvořená nejméně dvěma třetinami hlasů přítomných nebo řádně zastoupených věřitelů, počítaná podle výše jejich pohledávek. Není-li ustanoven věřitelský výbor ani zástupce věřitelů a není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vykonává schůze věřitelů i jejich působnost.

(...)

§ 54 (insolvenčního zákona) Postup insolvenčního soudu

(1) Odporuje-li usnesení schůze věřitelů společnému zájmu věřitelů, může je insolvenční soud zrušit; to neplatí v případě uvedeném v § 29 odst. 1, § 51 odst. 1 a pro usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovy úpadku, o reorganizačním plánu nebo o způsobu oddlužení.

(2) Rozhodnutí o zrušení usnesení schůze věřitelů může insolvenční soud vydat jen do skončení schůze věřitelů, která usnesení přijala, a může tak učinit jen na návrh insolvenčního správce nebo věřitele, který hlasoval proti přijetí usnesení schůze věřitelů.

§ 55 (insolvenčního zákona)

(1) Po vyhlášení rozhodnutí, kterým zruší usnesení schůze věřitelů, insolvenční soud vyzve

každého z přítomných věřitelů, kteří hlasovali pro přijetí usnesení schůze věřitelů, aby uvedl, zda se vzdává odvolání; současně je poučí, že odvolání, které nebude podáno do skončení schůze věřitelů, již nelze podat. Vyjádření věřitelů a jejich poučení se uvede v protokolu o jednání. Rozhodnutí insolvenční soud doručí pouze osobám, které proti němu podaly odvolání.

(2) Jestliže insolvenční soud návrh na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů zamítl, uplatní postup podle odstavce 1 přiměřeně ve vztahu k osobě, která návrh podala.

(3) Osobou oprávněnou k podání odvolání proti rozhodnutí o zrušení usnesení schůze věřitelů je pouze věřitel, který hlasoval pro přijetí tohoto usnesení. K podání odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení usnesení schůze věřitelů je oprávněna pouze osoba, která návrh podala.

Věřitelský výbor § 56 (insolvenčního zákona)

(1) Je-li přihlášených věřitelů více než 50, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor. Členy věřitelského výboru a jejich náhradníky volí schůze věřitelů.

(2) Věřitelský výbor má nejméně 3 a nejvýše 7 členů. O počtu členů rozhoduje schůze věřitelů. Schůze věřitelů se může usnést, že každý člen věřitelského výboru má svého náhradníka; schůze věřitelů může rozhodnout o vyšším počtu náhradníků členů věřitelského výboru.

(3) Je-li způsobem řešení úpadku nepatrný konkurs nebo oddlužení, není volba věřitelského výboru povinná.

§ 57 (insolvenčního zákona)

(1) Ve věřitelském výboru mají být zastoupeni zajištění i nezajištění věřitelé. Členů věřitelského výboru navržených nezajištěnými věřiteli musí být vždy nejméně tolik, kolik členů navržených zajištěnými věřiteli; to neplatí, jestliže nezajištění věřitelé své členy nenavrhnou nebo jimi navržené osoby s tímto návrhem nesouhlasí anebo nejsou zvoleny z jiných důvodů.

(2) Členové a náhradníci věřitelského výboru navržení nezajištěnými věřiteli se volí a odvolávají hlasy nezajištěných věřitelů. Členové a náhradníci věřitelského výboru navržení zajištěnými věřiteli se volí a odvolávají hlasy zajištěných věřitelů.

(3) Volbu a odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru potvrzuje insolvenční soud; jeho rozhodnutí se nedoručuje. Pro usnesení schůze věřitelů podle § 62 odst. 2 platí věta první obdobně.

§ 58 (insolvenčního zákona)

(1) Věřitelský výbor chrání společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívá k naplnění účelu insolvenčního řízení.

(...)

§ 59 (insolvenčního zákona)

(...)

(2) Členy ani náhradníky věřitelského výboru nemohou být osoby, u kterých je vzhledem k

jejich vztahu k dlužníkovi důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Takto lze usuzovat zejména, jde-li o osoby dlužníkovi blízké, vedoucí zaměstnance dlužníka, podle § 33 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákoníku práce, společníky dlužníka, s výjimkou akcionářů, pokud nepůsobí v orgánech dlužníka nebo nevlastní dlužníkovy akcie anebo jiné jím vydané účastnické cenné papíry v souhrnné hodnotě více než desetiny základního kapitálu dlužníka, a osoby tvořící s dlužníkem koncern.

(3) Insolvenční soud nepotvrdí volbu člena nebo náhradníka věřitelského výboru, je-li tu důvod pochybovat o jejich důvěryhodnosti nebo o tom, že budou k výkonu funkce způsobilí. Toto rozhodnutí musí insolvenční soud vyhlásit do skončení schůze věřitelů, na které k volbě došlo.

(4) Po vyhlášení rozhodnutí podle odstavce 3 insolvenční soud vyzve každého z přítomných věřitelů, kteří hlasovali pro zvolení, aby uvedl, zda se vzdává odvolání, současně je poučí, že odvolání, které nebude podáno do skončení schůze věřitelů, již nelze podat. Vyjádření věřitelů a jejich poučení se uvede v protokolu o jednání. Rozhodnutí insolvenční soud doručí pouze osobám, které proti němu podaly odvolání.

§ 63 (insolvenčního zákona)

(1) Funkce člena nebo náhradníka věřitelského výboru zaniká jeho odvoláním z funkce, odstoupením z funkce nebo ukončením jeho účasti v insolvenčním řízení.

(2) Jestliže účast věřitele v insolvenčním řízení skončí postupem podle § 18, přechází na nabyvatele jeho pohledávky i členství tohoto věřitele ve věřitelském výboru; to neplatí, nabylo-li tímto způsobem pohledávku dosavadního věřitele více osob.

(3) Z důležitých důvodů, zejména při porušování nebo zanedbávání povinností, může insolvenční soud odvolat věřitelský výbor nebo některého z jeho členů a náhradníků. Může tak učinit i bez návrhu.

§ 64 (insolvenčního zákona)

(1) Proti rozhodnutí o odvolání z funkce může podat odvolání každá z odvolaných osob; těmto osobám se rozhodnutí doručuje zvlášť.

(2) Proti rozhodnutí, kterým se návrh na odvolání z funkce zamítá, může podat odvolání osoba, která návrh podala. Těmto osobám se rozhodnutí doručuje zvlášť.

§ 91 (insolvenčního zákona)

Proti rozhodnutím, která insolvenční soud učinil při výkonu dohlédací činnosti včetně předběžných opatření, není odvolání přípustné, pokud zákon nestanoví jinak.

§ 107 (o. s. ř.)

(1) Jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením.

(...)

(3) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení právnická osoba a umožňuje-li povaha věci

pokračovat v řízení, jsou jejím procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, ti, kteří po zániku právnické osoby vstoupili do jejích práv a povinností, popřípadě ti, kteří po zániku právnické osoby převzali práva a povinnosti, o něž v řízení jde.

(4) Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

(5) Neumožňuje-li povaha věci v řízení pokračovat, soud řízení zastaví.

§ 164 (o. s. ř.)

Předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí nebo není-li možné provést opravu ve stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

§ 167 (o. s. ř.)

(...)

(2) Není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.

§ 169 (o. s. ř.)

(1) Není-li stanoveno jinak, ve vyhotovení usnesení se uvede, který soud je vydal, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků, jejich zástupců a věci, výrok, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místu k jeho podání, a den a místo vydání usnesení.

(...)

(3) Jestliže se usnesení nedoručuje, stačí v písemném vyhotovení uvést výrok a den vydání.

(...)

§ 222 (o. s. ř.)

(...)

(3) Za podmínky § 164 může odvolací soud také nařídit opravu napadeného rozhodnutí.

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení insolvenčního zákona a občanského soudního řádu již v době zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka a do vydání napadeného rozhodnutí nedoznala změn; ustanovení občanského soudního řádu nedoznala změn ani později.

[35] V takto ustaveném právním rámci je z pohledu dovoláním otevřených právních otázek pro výsledek dovolacího řízení určující správné pochopení vzájemného vztahu institutu potvrzení volby věřitelského výboru na straně jedné (§ 57 odst. 3 insolvenčního zákona) a rozhodování o zrušení usnesení schůze věřitelů na straně druhé (§ 54 a násl. insolvenčního zákona), jakož i přesné pořadí procesních úkonů, o kterých insolvenční soud rozhodoval v průběhu schůze věřitelů z 10. května 2017 a po jejím skončení.

[36] Volbu věřitelského výboru coby věřitelského orgánu, který chrání (má chránit) společný zájem

věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívá (má přispívat) k naplnění účelu insolvenčního řízení (§ 58 odst. 1 insolvenčního zákona), svěřuje insolvenční zákon schůzi věřitelů (§ 46 odst. 2 insolvenčního zákona). Schůze věřitelů je zvláštním druhem soudního jednání. To plyne již z toho, že ji ve smyslu § 47 odst. 1 insolvenčního zákona svolává a řídí insolvenční soud. Je však také současně vrcholným věřitelským orgánem (srov. § 46 odst. 1 insolvenčního zákona), jehož prostřednictvím se věřitelé vyslovují k zásadním otázkám insolvenčního řízení, definovaným pro příslušné stadium insolvenčního zákona buď zákonem, nebo příslušným kvórem věřitelů (srov. § 47 odst. 1 insolvenčního zákona, ve spojení s § 48 odst. 1 insolvenčního zákona). Srov. shodně již usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2013, sen. zn. [29 NSČR 63/2011](#), uveřejněné pod číslem 34/2014 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, které je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu. O zásadních otázkách insolvenčního řízení se schůze věřitelů vyslovuje, aniž by insolvenční soud mohl do jejího rozhodování zasahovat jakkoli jinak než kontrolou, zda je taková schůze usnášeníschopná a zda hlasováním věřitelů na schůzi bylo dosaženo výsledku, jenž činí usnesení schůze věřitelů platným. Jakmile je takového výsledku dosaženo, je usnesení schůze věřitelů o příslušné otázce platné (bylo platně přijato) a jeho účinky mohou být (i ve vztahu k insolvenčnímu soudu) odklizeny jen za použití institutu zrušení usnesení schůze věřitelů (§ 54 a násl. insolvenčního zákona). V některých případech se však autonomie vůle věřitelů projevená hlasováním tohoto jejich vrcholného orgánu prosadí bezvýjimečně (závazně pro insolvenční soud a další procesní subjekty uvedené v § 9 insolvenčního zákona); srov. § 54 odst. 1 insolvenčního zákona. Přitom institut zrušení usnesení schůze věřitelů je v českém úpadkovém právu institutem relativně novým; předchozí úprava úpadkového práva představovaná zákonem č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), jej neznala, což plyne i z důvodové zprávy k vládnímu návrhu insolvenčního zákona (vládní návrh insolvenčního zákona projednávala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky ve svém 4. volebním období 2002 – 2006 jako tisk č. 1120); srov. zvláštní část důvodové zprávy, k § 54 a § 55 osnovy.

[37] Oproti tomu institut volby věřitelského výboru (jeho členů a náhradníků) v podobě srovnatelné s tou, jež je předmětem výkladu v této věci, se v českých zemích prosazoval tradičně.

[38] Volbu věřitelského výboru svěřovalo schůzi věřitelů již Císařské nařízení č. 337/1914 ř. z., jímž se zavádí řád konkursní, vyrovnací a odpůrcí, recipované Československou republikou a platné na jejím území až do 1. 4. 1931 (dále jen „konkursní řád“), jež v § 88 odst. 5 též určovalo, že:

„Volbu do věřitelského výboru potvrditi náleží konkursnímu soudu. Potvrzení může býti odepřeno z důležitých důvodů. (...)“

(Znění konkursního řádu je citováno podle díla Voska, J.: Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí. Nákladem „Československého Kompasu“ tiskařské a vydavatelské akc. spol. Praha 1926).

[39] Také zákon č. 64/1931 Sb. z. a n., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí, určoval (v § 87 odst. 2), že:

„Volbu věřitelského výboru potvrzuje konkursní komisař. Potvrzení může odepřítí jen z důležitých důvodů.“

[40] A konečně, podle ustanovení § 11 odst. 4 věty první ZKV platilo, že: „Členy věřitelského výboru a jejich náhradníky volí schůze konkursních věřitelů a potvrzuje soud“. Přitom v poměrech upravených zákonem o konkursu a vyrovnání nebylo v literatuře ani v judikatuře pochyb o tom, že usnesení, jímž konkursní soud potvrzuje volbu členů věřitelského výboru a jejich náhradníků, je ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 ZKV rozhodnutím (opatřením), které konkursní soud vydává při výkonu dohlédací činnosti; srov. v literatuře např. Zoulík, F. in: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání. Praha, C. H. Beck, 1998, str. 78, a v judikatuře usnesení Vrchního soudu v

Praze ze dne 28. března 2001, sp. zn. [1 Ko 125/2001](#), uveřejněné pod číslem 49/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

[41] Jakkoli ustanovení § 10 insolvenčního zákona rozlišuje mezi rozhodnutími, jež insolvenční soud vydává, protože mu to zákon ukládá nebo protože to zákon předpokládá (písmeno a/), a mezi rozhodnutími insolvenčního soudu o záležitostech souvisejících s průběžným vykonáváním dohledu nad postupem a činností ostatních procesních subjektů (písmeno b/), ani v jeho poměrech není pochyb o tom, že usnesení, jímž insolvenční soud potvrzuje volbu členů věřitelského výboru a jejich náhradníků, je ve smyslu ustanovení § 10 písm. b/ insolvenčního zákona, ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 insolvenčního zákona, rozhodnutím (opatřením), které insolvenční soud vydává při výkonu dohlédací činnosti. V témže duchu ostatně takové rozhodnutí vnímá i sám dovolatel (srov. shrnutí jeho argumentace v odstavci [23] výše). Jde tedy o rozhodnutí (opatření), proti němuž není přípustné odvolání (§ 91 insolvenčního zákona); jen proto může insolvenční zákon současně určovat (v § 57 odst. 3 věta první insolvenčního zákona), že rozhodnutí (opatření), jímž insolvenční soud potvrzuje volbu a odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru, se nedoručuje. Z řečeného současně plyne, že usnesení, jímž schůze věřitelů volí členy věřitelského výboru a jejich náhradníky, nabývá platnosti až v okamžiku, kdy insolvenční soud svým rozhodnutím (opatřením) takovou volbu potvrdí. Z ustanovení § 59 odst. 3 insolvenčního zákona se pak podávají důvody, pro které insolvenční soud může nepotvrdit volbu člena nebo náhradníka věřitelského výboru, a pro tento případ se v § 59 odst. 4 insolvenčního zákona konstruuje možnost opravného prostředku (odvolání) proti takovému rozhodnutí (do skončení schůze věřitelů) a požadavek na jeho doručení osobám, které takový opravný prostředek (odvolání) podaly.

[42] Ze zákonem nastaveného požadavku na potvrzení usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru rozhodnutím (opatřením) insolvenčního soudu (§ 57 odst. 3 věta první insolvenčního zákona) vyplývá, že bez potvrzení platnosti takové volby nebo odvolání nemá usnesení schůze věřitelů odpovídající účinky (dokud volba nebo odvolání nejsou potvrzeny, nejsou platné a účinné). Tím se usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru liší od jiných usnesení tímto orgánem přijatých, k jejichž platnosti a účinnosti se potvrzení insolvenčního soudu nevyžaduje (srov. odstavec [36] výše).

[43] Podléhá-li usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru schválení (potvrzení) insolvenčním soudem a může-li insolvenční soud takové usnesení neschválit (nepotvrdit) ze zákonem vymezených (v § 59 odst. 2 insolvenčního zákona) důvodů, jež nemají původ v procesu takové volby nebo odvolání, pak je odtud zjevné, že proces soudní kontroly usnesení schůze věřitelů v tomto případě probíhá jinak než prostřednictvím institutu zrušení usnesení schůze věřitelů ve smyslu ustanovení § 54 a násl. insolvenčního zákona u těch usnesení schůze věřitelů, jež schválení soudem nepodléhají. Dokud není usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru potvrzeno insolvenčním soudem, nejsou podmínky pro jeho odklizení postupem podle ustanovení § 54 a násl. insolvenčního zákona splněny proto, že dosud nenabýlo platnosti a účinnosti. Jakmile je usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru potvrzeno insolvenčním soudem [rozhodnutím (opatřením), proti němuž není přípustné odvolání a které se nedoručuje], je vyloučeno uspět s návrhem na jeho zrušení postupem podle ustanovení § 54 a násl. insolvenčního zákona proto, že by tímto způsobem muselo být zrušeno (coby existující podmínka platnosti a účinnosti takového usnesení schůze věřitelů) též ono „potvrzovací“ rozhodnutí insolvenčního soudu. Z ustanovení § 54 a násl. insolvenčního zákona však právo insolvenčního soudu zrušit své rozhodnutí, jímž potvrdil usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru, nevyplývá. Řečené je v souladu s teleologickým výkladem obou institutů (a neprotiví se jazykovému výkladu zkoumaných norem), když institut zrušení usnesení schůze věřitelů se za použití testu společného zájmu věřitelů má prosadit (prosazuje) tam, kde usnesení schůze věřitelů jinak soudní kontrole nepodléhá, což není případ

usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru.

[44] Lze tedy shrnout, že usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru nelze zrušit postupem podle § 54 a § 55 insolvenčního zákona. Právní moc rozhodnutí (opatření), jímž insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů o volbě nebo odvolání členů a náhradníků věřitelského výboru, tedy není (nemůže být) závislá na právní moci usnesení, jímž insolvenční soud zamítl návrh věřitele na zrušení takového usnesení schůze věřitelů.

[45] Z protokolu o přezkumném jednání a schůzi věřitelů ze dne 10. 5. 2017 (B-10) se podává, že bezprostředně poté, co se přítomní věřitele shodli na tom, že věřitelský výbor bude tříčlenný, a co schůze věřitelů zvolila hlasy nezajištěných věřitelů členy věřitelského výboru věřitele č. 25 a č. 26 a hlasy zajištěných věřitelů členem věřitelského výboru věřitele č. 7 V. s. r. o., vyhlásil insolvenční soud následující usnesení:

„Soud potvrzuje ustanovení věřitelského výboru ve složení:

- 1) Věřitel č. 7 V. s. r. o.,
- 2) Věřitel č. 25 M., s. r. o.,
- 3) Věřitel č. 26 A. Z.“

[46] V předmětném protokolu je dále zaznamenáno, že věřitel č. 7 dává podnět ke zrušení rozhodnutí schůze věřitelů ohledně zvolení věřitele č. 26 (ježž tamtéž odůvodňuje způsobem reprodukováným výše v odstavci [2] pod bodem 9/), načež insolvenční soud vyhlásil následující usnesení:

„Návrh věřitele č. 7 na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, kterým došlo k ustanovení věřitelského výboru, se zamítá.“

Věřitel č. 7 pak podal do protokolu odvolání proti usnesení, jímž insolvenční soud zamítl jeho návrh na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů, k čemuž je v protokolu dále zaznamenáno:

„Účastníci berou na vědomí, že insolvenční soud rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení schůze věřitelů vydá neprodleně po skončení jednání.“

[47] V době po skončení schůze věřitelů insolvenční soud nejprve usnesením ze dne 11. 7. 2017, č. j. KSUL 46 INS 15116/2016-P7-4, rozhodl, že jako s věřitelem č. 7 bude v řízení nadále pokračováno se společností D. s. r. o. Cituje ustanovení § 107 odst. 1 a 3 o. s. ř., odůvodnil insolvenční soud toto rozhodnutí tím, že původní věřitel č. 7 (V. s. r. o.), který přihlásil svou pohledávku do insolvenčního řízení podáním došlým insolvenčnímu soudu z 24. 10. 2016, byl k 1. 4. 2017 vymazán z obchodního rejstříku vzhledem k jeho fúzi sloučením s nástupnickou společností D. s. r. o. Podle údajů z insolvenčního rejstříku mělo předmětné usnesení nabýt právní moci 19. 9. 2017. Následně vydal insolvenční soud usnesení ze dne 14. 7. 2017, zrušené dovoláním napadeným usnesením odvolacího soudu.

[48] V návaznosti na popsaná zjištění z insolvenčního spisu (s nimiž pracovaly oba soudy) se výše formulované závěry promítají v poměrech této věci následovně:

[49] S přihlédnutím k průběhu schůze věřitelů z 10. 5. 2017 se při zkoumání usnesení insolvenčního soudu datovaného 14. 7. 2017 nabízí především možnost, že toto rozhodnutí insolvenčního soudu obsahuje písemná vyhotovení těch usnesení, jež insolvenční soud vydal v průběhu schůze věřitelů. K této úvaze vybízí text poučení o odvolání v usnesení obsaženého, jenž zní následovně:

„Proti výroku ad I. a ad II. podal po vyhlášení tohoto rozhodnutí na výzvu soudu odvolání pouze věřitel č. 7 - D. s. r. o. (...). Odvolání jiných osob proti tomuto výroku není přípustné (ustanovení § 59 odst. 4 insolvenčního zákona). Proti ostatním výrokům tohoto usnesení není odvolání přípustné.“

[50] Tento text nicméně zmatky vyvolané podobou usnesení insolvenčního soudu ze dne 14. 7. 2017 nevyjasňuje; proti usnesení, jímž insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů o volbě členů věřitelského výboru, totiž v průběhu této schůze žádné odvolání nebylo podáno [což příležitostně v důvodech svého rozhodnutí vystihl odvolací soud, upozorňuje, že odvolání proti bodu I. výroku usnesení insolvenčního soudu podal věřitel č. 7 až podáním z 26. 7. 2017 (B-22)].

[51] Na miskou vah proti úsudku, že odvoláním napadené usnesení insolvenčního soudu je písemným vyhotovením těch rozhodnutí (usnesení), jež insolvenční soud vydal v průběhu schůze věřitelů, lze přidat skutečnost, že usnesení je opatřeno jiným datem (14. 7. 2017), než je datum vydání usnesení vyhlášených v průběhu schůze věřitelů (10. 5. 2017), jakož i to, že bod I. výroku usnesení insolvenčního soudu ze dne 14. 7. 2017 je formulován jinak, než podoba usnesení, jímž insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů o volbě členů věřitelského výboru v průběhu této schůze (10. 5. 2017).

[52] S přihlédnutím k tomu, že bod II. výroku usnesení insolvenčního soudu ze dne 14. 7. 2017 odpovídá výroku obsaženému v protokolu ze schůze věřitelů ze dne 10. 5. 2017 a že v rámci poučení i v důvodech usnesení se hovoří o tom, že věřitel proti rozhodnutí o zamítnutí jeho návrhu na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů již podal odvolání, však lze mít za to, že usnesení insolvenčního soudu ze dne 14. 7. 2017 je co do bodů I. a II. výroku písemným vyhotovením těch usnesení, jež insolvenční soud vydal v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017 (byť v případě bodu I. výroku zatížil insolvenční soud tento postup chybami v psaní, v důsledku kterých obsahuje bod I. výroku jiné než vyhlášené znění usnesení).

[53] Jisté vysvětlení lze přitom nalézt i pro jinou dataci usnesení (14. 7. 2017). Předmětná listina totiž ve své výrokové části obsahuje celkem tři různá usnesení; první dvě (body I. a II. výroku) byla postupně vydána v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017, třetí (výzva obsažená v bodu III. výroku) je zjevně usnesením vydaným (bez jednání) právě 14. 7. 2017. Nedostatek písemného vyhotovení rozhodnutí insolvenčního soudu, jež bylo předmětem odvolacího přezkumu, tedy tkvěl (tkví) v tom, že v rozporu s ustanovením § 169 odst. 1 o. s. ř. obsahovalo jen údaj o dni vydání usnesení promítnutého v bodu III. výroku, nikoli však již údaj o (skutečném) dni vydání usnesení promítnutých v bodech I. a II. výroku.

[54] Z řečeného vyplývá, že dovolání je opodstatněné potud, že usnesení insolvenčního soudu datované 14. 7. 2017 nebylo novým (dalším) rozhodnutím o otázkách, o nichž insolvenční soud rozhodl v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017, nýbrž šlo o listinu, která se zjevnými chybami v psaní ohledně bodu I. výroku a chybnou datací ohledně doby vydání usnesení promítnutých v bodu I. a II. výroku byla (v rozsahu bodu I. a II. výroku) písemným vyhotovením těch usnesení, jež insolvenční soud vydal v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017. V tomto kontextu tedy napadené rozhodnutí neobstojí. Odpovídající reakcí odvolacího soudu na popsané nedostatky písemného vyhotovení usnesení insolvenčního soudu datovaného 14. 7. 2017 je (v souladu s ustanovením § 222 odst. 3 o. s. ř.) vydání usnesení, jímž insolvenčnímu soudu závazně nařídí, aby své rozhodnutí opravil (podle § 164 o. s. ř.).

[55] V rozsahu, v němž odvolací soud zrušil usnesení insolvenčního soudu datované 14. 7. 2017 v bodě I. výroku, neobstojí jeho rozhodnutí též proto, že i kdyby šlo o nové rozhodnutí o tomtéž (o potvrzení volby členů věřitelského výboru), a tedy o rozhodnutí zatížené zmatečností vadou ve smyslu § 229 odst. 2 písm. b/ o. s. ř., stále by šlo o rozhodnutí vydané v rámci dohlédací činnosti

soudu, proti němuž není odvolání přípustné (§ 91 insolvenčního zákona). K tomu lze doplnit, že ani poté, co insolvenční soud předmětné rozhodnutí opraví ohledně správného data vydání usnesení promítnutých v bodu I. a II. výroku a ohledně správné podoby bodu I. výroku (jež musí odpovídat znění vyhlášenému v průběhu schůze věřitelů), nezmění tento postup ničeho na tom, že co do bodu I. výroku jde o usnesení, proti němuž není odvolání přípustné a které nabylo právní moci již okamžikem svého vyhlášení v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017.

[56] Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

[57] Jestliže tak v návaznosti na závěry promítnuté v tomto rozhodnutí neučiní insolvenční soud z vlastní iniciativy před opětovným předložením věci odvolacímu soudu k rozhodnutí o podaném odvolání, pak bude úkolem odvolacího soudu v další fázi řízení, aby usnesením vydaným podle § 222 odst. 3 o. s. ř. nařídil insolvenčnímu soudu opravit (ve shodě s ustanovením § 164 a § 167 odst. 2 o. s. ř.) usnesení datované 14. 7. 2017 tak, že:

1/ Bod I. výroku uvede do souladu se zněním vyhlášeným v průběhu schůze věřitelů konané 10. 5. 2017.

2/ Poučení o odvolání opraví tak, aby z něj bylo zřejmé, že proti bodu I. výroku usnesení není přípustné odvolání a že v době písemného vyhotovení usnesení proti tomuto výroku žádné odvolání nebylo podáno.

3/ Datum vydání rozhodnutí doplní tak, aby bylo zřejmé, že 14. 7. 2017 bylo vydáno jen usnesení promítnuté v bodu III. výroku a že usnesení promítnutá v bodech I. a II. výroku byla vydána 10. 5. 2017.

[58] Teprve po provedení příslušné opravy insolvenčním soudem (a po uplynutí lhůty k podání odvolání proti opravnému usnesení) bude namíste nové rozhodnutí o podaném odvolání.

[59] Nejvyšší soud dále upozorňuje, že ačkoli insolvenční soud zjevně vychází z toho, že usnesení o procesním nástupnictví na straně věřitele č. 7 již nabylo právní moci (19. 9. 2017), podle obsahu spisu tomu tak není. S přihlédnutím k dikci § 75 odst. 2 insolvenčního zákona ve znění rozhodném v době doručování tohoto usnesení se totiž předmětná písemnost doručuje (má doručit) zvlášť také dlužníku, což se nestalo; referát k doručení písemnosti zvlášť, datovaný 11. 7. 2017 (u P7-4), pokyn, aby usnesení bylo doručeno zvlášť také dlužníku, ani neobsahuje, z čehož plyne, že dlužníku dosud ani neuplynula lhůta k podání odvolání proti tomuto usnesení (srov. § 74 odst. 2 insolvenčního zákona).

[60] Závěrem Nejvyšší soud podotýká, že soudy ani další procesní subjekty by neměly přehlédnout, že ačkoli usnesení, jímž insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů o volbě členů věřitelského výboru, již nabylo právní moci, v situaci, kdy takto byl volen jen tříčlenný věřitelský výbor (což je nejmenší možný počet členů věřitelského výboru) bez náhradníků, k platné volbě věřitelského výboru 10. 5. 2017 vůbec nedošlo. Jak se totiž podává i z výše označeného usnesení o procesním nástupnictví na straně věřitele č. 7, původní věřitel č. 7 V. s. r. o. zanikl výmazem z obchodního rejstříku 1. 4. 2017, takže 10. 5. 2017, kdy se konala předmětná schůze věřitelů, neměl již způsobilost být účastníkem insolvenčního řízení (§ 107 odst. 1 o. s. ř.) ani způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti (§ 15 odst. 1, § 185 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), včetně způsobilosti volit a být volen. Volba věřitele č. 7 V. s. r. o. členem věřitelského výboru, jež se konala více než měsíc po zániku této právnické osoby (10. 5. 2017), tedy byla (je) nicotná. Ostatně, jako zástupce s procesní plnou mocí na této schůzi za věřitele č. 7 V. s. r. o. jednala osoba, jež se prokazovala plnou mocí (ze dne 2. 5. 2017) a substituční plnou mocí (ze dne 5. 5. 2017) opravňující ji

k zastupování společnosti D. s. r. o.; srov. plné moci připojené k prezenční listině u B-10. Přitom společnost D. s. r. o. do věřitelského výboru volena a zvolena nebyla a sama se jako procesní nástupce původního věřitele č. 7 mohla stát účastníkem insolvenčního řízení nejdříve okamžikem zveřejnění usnesení o procesním nástupnictví (vydaného až 11. 7. 2017) v insolvenčním rejstříku (srov. § 107 odst. 1 a 3 o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 89 odst. 1 insolvenčního zákona), tedy 18. 7. 2017 v 10.41 hodin. Pro úplnost zbývá dodat, že i kdyby osoba jednající na schůzi věřitelů za již zaniklého věřitele č. 7 V. s. r. o. prokázala, že má (měla) k dispozici plnou moc opravňující ji jednat za tohoto věřitele, vystavenou před 1. dubnem 2017, s přihlédnutím k ustanovení § 28 odst. 5 o. s. ř. by to opět nemělo význam. Důsledkem toho, že členem věřitelského výboru nemohl být (nebyl) platně zvolen zaniklý subjekt, je, že předmětnou volbou nebylo dosaženo potřebného minimálního počtu členů věřitelského výboru a věřitelský výbor tak dosud není platně zvolen.